

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . I. ker. . . . .
 Vidéken: . . . I. ker. . . . .
 Egy hóra . . . . . I. ker. . . . .
 Negyedévre . . . . . Negyedévre 4 . . . . .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A levegő nem hódolt meg.

Debreczen, aug. 5.

Elfulladó lélekzettel leste a világ *Zeppelin* gróf légi utjáról érkező híreket. Érezte mindenki, hogy enne: a mágnásnak a kísérletezése az emberiség művelődésének történetében akar egy új lapot nyitni, amely lap a legfényesebbnek ígérkezik, mint hatalmas kötet valamennyi foliánja együttvéve. Sa legujabb kísérletezés világraszóló sikerrel kecsegtetett: úgy éreztük, hogy amit Jules Verne álszámításokkal bizonyított és Jókai a jövő század regényében ténynek jövendölt, valóra vált: az ember meghódította a levegőt.

Zeppelin gróf tegnap fölszállott léghajójával és tizenhat órai előre megszabott utat tett Friedrichshafen-től Mainzig, a város felett szabályszerűen megfordult és indult vissza Friedrichshafen felé, a bodeni tó irányában. Szédítő hatása volt a nagyszerű légi ut híreinek. Úgy éreztük, hogy e mellett az esemény mellett eltörpül minden, ami egyidejűleg a világon történik. Oly mellékesnek látszott, hogy mit végzett a kéthónapos minisztertanács, hogy ki lesz a szerb pátriárka, de mellékesnek látszott az is, hogy kik a világ császárai, királyai és elnökei, mert úgy tetszett, hogy az a találmány, mely tegnap repült végig diadalmas utján, tul fog élni mind-

annyiunkat, tul fogja élni világrendüket és hatalmasabb, jobb jövő felé fogja vinni az emberi mindenséget.

Lelki szemeink előtt már-már halomra dőlt az egész militarizmus és egész valónk az a szent illúzió ejtette hatalmába, hogy egy nap nagyobb fogunk haladni a világbeke felé, mintha száz évig egyebet nem tennénk, mint hogy Hágában konferenciáznánk.

Az illúzió azonban egy napig sem tartott. Egy szélvihar hirtelen kiábrándította az emberiséget és *Zeppelin diadalmas légi gályája szétrobbantott, szétperzselt roncsok alakjában hever szanaszét* Stuttgart és Echterdingen között. A levegő csak játszott a vakmerő tudóssal és haragos vihar képében reá tört arra, aki az ő birodalmának meghódítására indul.

Ujabb sürgönyök azt jelentik, hogy *Zeppelin tovább fog dolgozni nagy műve diadaláért* és munkájában a hivatalos Németország és a német nemzeti lelkesedés fogja segíteni. Lehet, hogy az újabb kísérletek meg fogják hozni a sikert, lehet, hogy valóra váltják majd ábrándjainkat. Az emberiségnek minden esetre hő óhajtása, hogy a mai nagy szerencsétlenség ne jelentse egyúttal az eszme bukását is. A tizenhat órás szépen megfutott pálya a katasztrófa dacára is biztató reménységgel tölti el a lelkeket.

Kiő legyen az asszony?

Franciából.

Valahol, messze Keleten egy Gauri-templom állott, ahová tömegesen zarándokolt a nép, hogy az istennőt imádhassa. Egy napon egy fehérnemű-mosoda igazgatója lépett ki a templomajtón s találkozott a királyi ház mosónőjének leányával, aki gyönyörű szép volt. Egészen megzavarodott, amint őt megpillantotta s felkiáltott:

— Boldogságos istenasszony, ha ez a fiatal leány nőmmé lehetne, a fejemet átadnám fel oltárodon!

Hazament ezután, de nagyon szomorú volt. Atyja megijedt fia állapotán s megkérdezte ennek legjobb barátjától, nem tudja-e, mi baja a fiának? A jóbarát erre elmondta a templom előtt történeteket. Az atyja nem szólt semmit, hanem felkereste a királyi mosónőt, megkérte tőle leánya kezét s meg is kapta azt. A fiatal ember nőül vette a leányt s egy ideig tökéletes boldogságban éltek együtt.

De a fiatal ember nem felejtette el,

hogy mit ígért Gaurinak. Egy napon, mikor neje és barátja társaságában a templom előtt elhaladtak, hirtelen megállott s így szólt nejehez:

— Szerelmem, én egy percre bemelegyek ide egy imára. Addig, míg visszaérek, barátom oltalmába ajánlak.

Bement a templomba. Kivette nagy kését övéből s maga elé tette. Imádkozott. Majd hirtelen elmeteszte a torkát egy rettenetes erős vágással, hogy feje elvált törzsétől egészen, ő maga pedig felkukott.

Azok ott künn hiába vártak reá. A jóbarát megjegyezte:

— Férjed sokáig elmarad. Én is bemelegyek a templomba s megnézem, nem történt-e valami baja?

Mikor a tetemet meglátta, így gondolkozott:

Mindenki azt fogja hinni, hogy én öltem meg, amiért a feleségét szeretem.

Felvette a másiknak még véres kését s ő is elvágta a nyakát, egész úgy, mint barátja.

Az asszony ott künn ijedten kérdezte magától, mi történhetett a két férfivel?

Bajok a vízvezetékek körül.

Nem tetszik Andrásynak a szabályrendelet.

A csatornázás ügye rendben van.

Két égetően sürgős debreczeni ügyben döntött ma a belügyminiszter. Az egyik a vízvezetékek, a másik a csatornázás kérdése. Egy millió bizottsági, kisbizottsági, albizottsági és főbizottsági ülés után végre annyit értünk, hogy a belügyminiszter megerősítette a közgyűlésnek a csatornázás ügyében hozott határozatát. Ami pedig a vízvezetékekünket illeti, azt olyan stádiumba hozta döntésével a miniszter, hogy újra kell majd tárgyalni a vízvezetési szabályrendeletet. Ez pedig azt jelenti, hogy nagy hosszú időre megint le kell mondanunk arról, hogy Debreczenben egy korty vizet ihasunk.

Meglesz a csatornázás.

Mint ismeretes, Debreczen város törvényhatósági bizottsága már régesrég elhatározta, hogy a várost csatornáztatni fogja. A közgyűlési határozat a városi tanácsot bizta meg, hogy kezdje meg az előmunkálatokat s tartson versenytárgyalást, egyszersmind felhatalmazta a tanácsot arra is, hogy az osztrák-magyar banktól 1 millió 400 ezer korona kölcsönt vegyen föl a csatornázás költségeire. A közgyűlés határozatát a múlt hónapban felterjesztették *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszterhez, aki a városi tanácshoz

Bement hát ő is a templomba s meglátta a két, fejetől elválasztott testet. Sirt. Elhatározta, hogy ő is meghal. Letépte a fátyolt arcáról s a nyakára szoritotta erősen. De az istenasszony megjelent előtte s szólt:

— Leányom, a te hűséged, a te erélyed meghat ememet. Mondd, mit adjak érte jutalmul?

— Oh, boldogságos istenasszony, ha meg vagy elégedve velem, akkor jutalmul támaszd föl az én két halottamat! — könyörgött a fiatal asszony.

Az istennő így válaszolt:

— Gyorsan rajta! Illeszd össze a fejeket a két törzsszel.

A asszonyka reszkető kézzel engedelmeskedett, de sietségében a férj fejét a jóbarát testéhez forrasztotta. És a két barát, amint életre ébredt, hajbakapott. Mind a kettő just formált az asszonyhoz.

*

Kedves olvasóim, melyiket illette jobban az asszony.

ma küldött leiratában jóváhagyta a közgyűlés határozatát.

Ezekután remélhető, hogy most már semmi akadály nem lesz a csatorna halózati elkészítésének és szorgosan fogják folytatni a munkálatokat bízottsági ülések nélkül is.

A kifogásolt vízvezeték.

A vízvezetési szabályrendelet sok, igen sok bizottsági ülés után elkészült és a csatornázásra vonatkozó közgyűlési határozattal együtt felküldték Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek. A belügyminiszter ma döntött ebben az ügyben is és a döntés éppen nem kedvező Debreczenre.

A miniszternek ugyanis az a kifogása van a szabályrendelet ellen, hogy ne a közgyűlés válassza meg a vízművek építését vezető mérnököt, hanem a főispán nevezze azt ki.

Nem tetszik a miniszternek a szabályrendeletnek az a pontja sem, amely azt mondja, hogy a háztulajdonosnak jogukban áll a vízdíjat a lakók által fizetett bérrel együtt beszélni. Ezt csak úgy veszi majd tudomásul a miniszter, ha a lakbér-szabályrendelet idévágó szakasza össze lesz egyeztetve a vízvezetési szabályrendelet azon szakaszával.

A miniszter döntése pedig azért nem kedvező, mert — mint igen jól tudja mindenki — Debreczenben éppen 79 bizottság tárgyal, határoz, dönt és módosít ebben az ügyben, míg a közgyűlés elé kerül, úgy hogy nagy idő beletelik, míg vizet lehet inni Debreczenben.

Az elaludt pénzügyi palota.

A közigazgatási bizottság ébresztgeti.

Felirat a miniszterhez.

Néhány évvel ezelőtt nagy nekibuzdulás támadt Debreczen vezető köreiből a pénzügyi palota felépítése érdekében. A nekibuzdulásnak több oka is volt. A legelső az, hogy a pénzügyi hivatal mai helyisége rendkívül szűk. Van hivatali szoba, melyben három-négy tisztviselő is szorong és a hivatal még így is szűk, mert a személyzetet nem lehet szaporítani, bár a munka óriási mértékben nő.

A másik ok az volt, hogy a város a pénzügyi hivatal mostani helyiségét terve vette az új városbáza felépítésénél. De ezenkívül szépeszeti érdek is vezette a város vezetőséget a pénzügyi palota felépítésének sürgetésénél, mert egy ily, kétségtelenül díszes palota a város külső képének emelésére szolgál.

A múlt évben egy küldöttség járt fent a minisztériumban az ügy érdekében s a küldöttség el is érte azt, hogy odafent komolyan kezdtek foglalkozni a kérdéssel. A pénzügyminiszter kiküldte Margittay József miniszteri tanácsost az érdekeltekkel való tárgyalásra, a palota helyének kiszemelésére, de a küldetés eredménytelen maradt, amennyiben az ügy a minisztériumban ennél a pontnál megakadt, elaludt.

A közigazgatási bizottság vállalkozott arra, hogy az elaludt ügyet felébreszti. A bizottság mai ülésén Vecsey Imre főjegyző javaslatára elhatározta, hogy mentőt intéz a miniszterhez egy felirat alakjában, melyben megsürgeti a pénzügyi palota felépítését.

Helyszüke miatt

A kormányozható léghajó katasztrófája.

Zeppelin gróf ballonja fölrobbant.

A léghajót újra fölépítik.

Mint valami halálos szerencsétlenség hírére, úgy fogadja a művelt közönség azokat a táviratokat, amelyek közlik, hogy Zeppelin gróf nagy szabású légi utját szörnyű katasztrófa érte. A léghajó tizenhat óra hosszáig haladt az előre megszabott úton és már-már úgy látszott, hogy teljesül az emberiség reménye, a levegő meghódítása, amikor *egyszélvihar elkapta a léggömböt, amely fölrobbant és pozdorjává égett.*

Németország mint nemzeti gyászt fogadja a katasztrófát, de el van tökévelve, hogy *minden anyagi áldozattal új munkára buzdítja Zeppelin grófot, aki tovább fog dolgozni eszménye diadaláért.*

A léghajó megfutott útjáról és katasztrófájáról a következő táviratokat kaptuk:

A tegnapi ut.

Oppenheim, augusztus 5. A Zeppelin féle léghajó Oppenheimmal szemben egy nyugodt órában tartózkodik. A délutáni folyamán kiegészítette a benzinkészletét. A parton óriási néptömeg gyűlt össze, mely Zeppelin grófot viharosan éltette és a „Deutschland, Deutschland über alles!” című dalt énekelte. Amint lealkonyodott, megtették az előkészületeket a továbbutazásra. A léghajó a mainzi utászok segítségével a pártól el lett vonszolva és 10 órakor este a közönség viharos hurrákiáltásai közben biztosan felszállt. A léghajó először a Rajna folyása ellenben ment és később Mainz felé indult.

Berlin, augusztus 5. Mainzból 11 óra 30 perc kelettel jelentik:

Amikor tegnap délután Mannheimba megérkezett a híre annak, hogy Zeppelin Niersteinban leszállt, óriási tömeg tödült át a közeli helységekbe. Itt aztán megtudták, hogy a léghajó a Rajna másik partján, Oppenheimban hever. Persze, mindenki át akart menni és órákig tartott, míg a több ezer főnyi tömeget csónakokon és dereglyéken a folyó tulsó partjára átszállították. Szemtanuk látták, hogy a léghajó, amikor leszállt, kissé előre hajolt, miközben a rudak elgörbültek és eltörtek. Ezek azonban, ugyiátszik, csak könnyű sérülések voltak. Közben a tömeg több ezer főnyire szaporodott fel. Zeppelin gróf egyik kísérője, akit kérdésekkel ostromoltak, kijelentette, hogy Zeppelint nem a motorban esett kár, vagy valamely más sérülés kényszerítették arra, hogy leszálljon. Zeppelin azonban a kínálkozó kedvező alkalmat fel akarta használni arra, hogy utközben kiköszön, megadta tehát a parancsot a leszállásra. Közben már előre elterjedt a hír, hogy Zeppelin le akar szállani, mert a léghajónak benzinre van szüksége. Utászokért küldtek, hogy a léghajó leszállásánál segédkezzenek. Az utászok idejében megérkeztek és benzint hozták.

Tíz óra ütött az óra. A tömeg már előkészületeket tett rá, hogy az éjelt a szabadban töltse, a mikor az utászok a léghajót hirtelen a folyó közepébe tolják. — Pár perccel később a léghajó, mintegy láthatatlan kezekkel emelve, felemelkedett. Mintegy harminc méternyi magasságban a motorok és propellerk elkezdtek dolgozni és néhány perccel később a léghajó eltűnt az éj sötétségében.

Tizenegy óra előtt tizenegy perccel a léghajó Mannheim felett lobogott és Biberich felé haladt tovább. Pár perccel 11 óra után, újból megjelent Mannheim felett.

Mannheim fölött.

Mannheim, augusztus 5. Már a kora reggeli órákban egész Mannheim talpon volt, mert elterjedt a híre, hogy Zeppelin diadalutjában Mannheim felett fog elrepülni. Csak kevés ember kapott helyet azon a két gözösnön, melyeket a város és a forgalmi egyelet a Rajnán üzembe helyezett. A közönség legnagyobb része gyalog sietett a Rajna partjára. Az összes üzletekben megakadt a munka, mindenki kisietett és az összes magasabban fekvő pontokat megszállották. A városbáza tetje, a templomok tornyai, rajnai hajók, sőt a rajnai fürdőház is csak úgy feketélt a kíváncsiak tömegétől. A ludwigshafeni hidon el se tért az az embertömeg, mely a hid felé tolongott, hogy a léghajót onnan nézze. Mannheimben és Ludoighafenben majdnem minden ház előtt emberek voltak. A feszültség óráról-órára nőtt. Végre 2 óra 20 perckor, a déli látbatáron megjelent a léghajó. A jármű eleinte látszólag nagyon lassan haladt, de amint közeledett, mind tisztábban lehetett látni, hogy milyen gyorsan repül. Immár a hajó körvonalai is mutatkoznak. A léghajó képe megjelenik a Regina felett. — Végre egészen tisztán látni a léghajó vázát és oszvarait. Zeppelin több manővert végeztet a hajóval. Feljebb emelkedik, leszáll és újra fel, hogy megmutassa, a léghajó kormányja mennyire engedelmeskedik. Általános meglepetést keltett, amikor a léghajó hirtelen függőleges irányt vett és felfelé haladt, hogy aztán vízszintes irányban ismét a Rajna hidja felé repüljön. Ekkor már hallatszott a motorok egyenletes zúrogása, amint a léghajó bármiféle mellékszaj nélkül az országút irányában tovasiklik.

Az éjjeli ut.

Mannheim, augusztus 5. Zeppelin gróf 1 óra 45 perckor éjjel Mannheim felett szállt el.

Megváltozott utirány.

Stuttgart, augusztus 5. Zeppelin gróf nem, mint gondolták, a Rajna völgyén tért vissza, hanem ma reggel 4 órakor a württembergi határon ment át és 7 óra 10 perckor reggel Ludwigsburg felett látták.

Motorhiba a visszautazás alatt.

Berlin, augusztus 5. Stuttgartból jelentik, hogy Zeppelin gróf pár perccel

Raktáron levő óriási választéku **szőnyeg, oslpke és szövet, függöny** valamint **vászon, schiffon és canavászokat végszámba** ugyszintén **asztalneműek rendkívüli olcsó szabott árakban kaphatók** Klein Ignác női divat üzletében Piacz-utca 24. sz. <<

nyolc óra előtt motorhiba miatt Esterdingen mellett nyílt mezőn leszállott Utját valószínűleg hat óra felé fogja folytatni.

Echterdingen, augusztus 5. Dél előtt 10 óra 25 perc. Zeppelin léghajója itt ki kötött, mert a motor csónak hibája miatt félbe kellett szakítani az utat. Az egyik tengely átmelegedett. A Deimler-társaság több szerelője utban van, hogy a hibát kijavítsa. A kijavítás legfőbb csak néhány órát fog igénybe venni. Zeppelin gróf egy hozzá intézett kérdésre ezt mondta:

— Mackenheimtől kezdve csak egy motorral repültünk, de a levegőben végzett erős kanyarulatokra ez az egy motor nem volt elég. Ezért le kellett szállanunk hogy a hibát kijavítsuk.

Azok, akik Echterdingenben láták Zeppelint, azt beszélnek, hogy a gróf nagyon jókedvű.

Stuttgart, aug. 5. Dél előtt 11 óra 15 perc. Zeppelin este 6 óráig marad Echterdingenben. A léghajó utközben 500 köbméter gázt vesztett. Zeppelin Friedrichshafenből új töltést rendelt, amelyet különvonaton indítottak Echterdingenbe. A léghajót az emberek ezrei állták körül. Stuttgartból különvonatokon tódul a közönség Echterdingenbe.

Budapest, aug. 5. A Pester Lloyd Nierensteinből azt táviratozza, hogy jól látta, amint kirakták a léghajóból a pótkeretet. 100 kilogramot raktak ki, de a léggömb 12 ezer kilogram súlyu és ez a 100 kilónyi teher kirakása nem segít rajta. Szerencsére egészen csendes a levegő, különben óriási szerencsétlenség történhetett volna.

A léghajó fölrobbant.

München, augusztus 5. délután 7 óra 20 perc. Echterdingből jelentik: Délután 3 órakor hirtelen óriási vihar keletkezett, amely kiragadta Zeppelin gróf léghajóját köteléből. A léghajó, mikor a vihar a levegőbe emelte, kigyuladt, felrobbant és teljesen megsemmisült. Emberélet nem lett áldozata a katasztrófának, bár többen megsebesültek. Zeppelin gróf sértetlen maradt.

Echterdingen, augusztus 5. Zeppelin léghajójának katasztrófáját az okozta, hogy hirtelen heves vihar támadt, amely a léggömb egyik csónakját a levegőbe emelte. Amikor a csónak ismét a földet érintette, a motor tartálya felrobbant és a léggömb tüzet fogott. Több katonát, akik a csónak körül foglalatostokdaktak, a felszálló léggömb magával ragadott s ezek közül a robbanás alkalmával súlyosan megsebesültek. A katasztrófa idején a színelhlyen álló tömeg 40–50 ezer főre volt becsülhető. **A vihar a magasba vitte az égő ballont, amely teljesen elégett és elpusztult.**

Zeppelin gróf melyen megrendülve nézte élete nagy művének szétpusztulását. A gróftot automobilon viték a városba.

Németország gyászol.

Frankfurt, augusztus 5. Zeppelin gróf balsorsa általános gyászt okozott Németországban. Egyes lapok külön kiadásban, gyászkeretben adják hírül a gyászos eseményt. A *Frankfurter Zeitung* ezt írja:

— Most nem lehet formalitásokba kapaszkodni. **Két millió márkát kell rendelkezésére bocsájtani Zeppelinek, új léghajó építésére.**

A lap azt indítványozza, hogy Zeppelinek gyűjtés útján nemzeti ajándékot adjanak. Magáról a katasztrófáról a *Frankfurter Zeitung* azt írja, hogy Zeppelin gróf büszke alkotásából csak a bordák és a füstölő váz maradt meg.

Zeppelin nem csügged.

Echterdingen, augusztus 5. Zeppelin gróf szemmel láthatólag mélyen megrendülve ment az elnémult tömeg sorfala között, Dünn mérnök kíséretében, a lakására. A tömegből vigasztalták és biztatták Zeppelint. Egy hölgy utközben biztató szavakat intézett hozzá, mire Zeppelin ezt válaszolta:

— Az ember nem könnyen veszti el a bátorságát. **Kész vagyok a dolgot telfes erőmből újból kezdeni.** Az önök mély részvéte nagy bátorításul szolgál nagy munkámban.

Bejelenteni a tüdővészesekeket!

Interpelláció a főorvoshoz.

A közigazgatási bizottság üléséből.

Debreczen város közönsége előtt teljes nagyságában ismeretes az a pusztítás, amit a tuberkulózis okoz a város falai között. A közigazgatási bizottság minden egyes ülésén szomorú statisztikában számol be a főorvos a tüdővész pusztító veszedelméről. A bizottság mai ülésén sem maradt el a fekete számadat a főorvos jelentéséből, ami arra indította a bizottság egyik humanus érzésű tagját, Fejér Ferencz dr.-t, hogy interpellációval forduljon Tüdős Kálmán dr. hoz, jelentésének előterjesztése után.

(A főorvos jelentése.)

A főorvosnak szokásos havi jelentése a következő volt:

Az egészségügyi viszonyok a múlt havihoz képest javulást mutatnak, amennyiben a heveny fertőző betegségek majdnem teljesen megszűntek. A gyermekek közt a nyári bélhurut és görcsök nagyobb mérvekben pusztítottak, mi különösen a csecsemők élelmezése körül még mindig tapasztalható nagy tájékozatlanságnak és gondatlanságnak, valamint a még mindig nagyon sok helyen tisztátlanul kezelt tejnek a következménye. A piacvizsgálatokat tekintettel a nyárra, fokozottabban nyilvánították.

A születések száma: 118 fi és 126 nő, összesen 244, míg az összes halálozások száma 179 volt, tehát a város lakossága 65 lélekkel szaporodott.

A halálok között szerepelt a bélhurut 31 esetben, a gümőkór 23, görcsök 14 esetben.

Házasságra lépett 50 pár, melyből ref. 27, r. kath. 6, i.r. 4, vegyes vallásu 13 pár.

A közkörház betegforgalma a következő volt: július hóra átjött 259 beteg, e hónapban fölvetetett 336 beteg, kibocsátottak 329 beteget, meghalt 18 beteg, augusztus hóra maradt 248 beteg.

Tüdős Kálmán dr. kéri jelentésének tudomásul vételét.

Fejér Ferenc dr.-t két ok kényszeríti, hogy a jelentéshez hozzászóljon. Az első ok az, hogy tanuja volt, amint a hatósági közegek egy kofától piacvizgálat alkalmából elkoboztak, befőzésre való, tehát félig érett gyümölcsöt. Ezt az eljárást igazságtalannak tartja, mert a befőzésre szánt gyümölcs árusítása engedélyezve van. Kéri a főorvost, hogy az ily igazságtalanságok ismétlődését ne engedje meg. Felsőalásának másik oka az a szomorú tény, hogy Debreczenben a tuberkulózis megdöbbentő módon pusztít. Minthogy a tüdőgümőkór ragályos, épp oly óvintézkedéseket kell vele szemben alkalmazni, mint a járványos betegségekkel szemben, sőt mivel ez állandó járvány, még fokozottabbakat. Kéri a főorvost, nem volna-e célszerű, ha kötelezővé tennék a gümőkór bejelentését? — Így módjában lenne a hatóságnak a betegek ellenőrzése s ennek révén a védekezés a betegség tovaterjedése ellen.

Tüdős Kálmán dr. mindenben egyetért Fejér Ferenc dr. ral Interpellációjának első részére kijelenti, hogy már intézkedett a piacvizgálatok ilyenmő tulszigorosságának megszüntetésére, továbbá aziránt, hogy a kofák befőzésre való gyümölcsöket külön táblákkal jelölik meg. Amint Fejér dr. a tuberkulózis elleni védekezésről mondott, azt mind aláírja. Ő is nagyon szükségesnek tartja a gümőkór esetek kötelező bejelentését s már el is készítette azt a közegészségi szabályrendeletet, melyben a kötelező bejelentést elrendeli.

A főorvos válaszát Fejér dr., valamint a bizottság is tudomásul vette.

Ehenhalt lelenegyernek.

Vádak egy debreczeni asszony ellen.

A halottszemle szenzációja

A debreczeni ügyészség megkeresésére a rendőrség bünygyi osztálya érdekes bünygyben folytat ezidőszert vizsgálatot. A bünygy egy lelenotartó anya ellen folyik, akit azzal vádolnak, hogy a tartásba fogadott gyermeket annyira éhezettette, hogy a szerencsétlen apróság meghalt. A vizsgálat még nincs befejezve s így nem állapítható meg, vajjon forog-e fenn bünygytetendő cselekmény s igazak-e a följelentés állításai.

Pár héttel ezelőtt kapta gondosásba a debreczeni lelencházító, Kálmán Ferencné, Csokonai-utca 21 szám alatt lakó asszony, Domokos Józsefet egy öt hetes gyermeket. A kis apróság ezidő óta napról-napra rosszabb és rosszabb esett s ma reggel végre meghalt. A gyermek holttestét K. Szalay Béla dr. kerületi orvos vizsgálta fölül s azt oly elcsenevészettnek, lesóványodottnak találta, hogy a halál okául a hiányos táplálkozást állapította meg s erről jelentést tett az ügyészségnek.

A királyi ügyészség utasítására a

rendőrség büntügyi osztálya megindította a nyomozást és ma délelőtt vallatóra fogta az asszonyt, de ez tagadta, hogy enni nem adott volna a gyermeknek, annyit beismert, hogy a fiúcskának nagyon rossz étvágya van, de azt a vádat nem vállalta, hogy a gyermekek szándékosan nem adott volna enni. Különösen tiltakozott az ellen, mintha ő elakarta volna emésztetni a gyermeket.

A rendőrség intézkedett, hogy a vizsgálat kiegészíttessék és holnap azokat fogják kihallgatni, akik az asszonynyal egy udvarban laktak.

Wekerle Ischlbe ment.

Kihallgatáson a királynál.

A patriárka választás, a választói reform és egyébek.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazott és minden valószínűség szerint *csütörtökön délelőtt jelenik meg a király előtt*, hogy részletes jelentést tegyen a királynak a karlócai patriárkaválasztásról és egyben az uralkodó elé terjessze a minisztertanács döntését is.

A patriárka választás.

A legnagyobb érdeklődéssel az elé a jelentés elé tekintenek, amelyet *Wekerle* a karlócai patriárka választás ügyében fog tenni. Ez a jelentés — mint ma már egészen biztosan tudják — *kedvezőtlen lesz Zmejánovics Gábor verseci püspökre. Wekerle nem ajánlja Zmejánovicsot megerősítésre*, miután a minisztertanács is ebben az irányban döntött. A minisztertanács döntése ez ügyben nem volt egyhangú és nem ment simán. Szerb radikális forrásból vett értesüléseink szerint *Kossuth* és *Apponyi* amellett voltak, hogy a szerb radikálisokkal kötött paktumot meg kell tartani és állítólag maga *Günther* is, aki Karlocán mint királyi biztos működött, *Zmejánovics* és a függetlenségi párttal korábban titkos szövetségben lévő radikális szerbek mellett nyilatkozott. A három függetlenségi minisztert azonban legyőzték *Wekerle* és *Andrássy* argumentumai, akik utaltak *Zmejánovics*-nak erősen kompromittált multjára és arra a körülményre, hogy *minderről az uralkodónak is tudomása van*.

A választói reform.

A miniszterelnök utjának másik fontos tárgya: a *választói reform*. Erre vonatkozóan tegnap a kormány még azt a hivatalos kommunikét adta ki, hogy a tervezett választói reformról az ősz előtt semmit sem közöl a nyilvánossággal. Ma reggelre azonban a kormány maga szegi meg a tegnapi önkéntesen tett fogadalmat. Egyik bizalmasával *Burgyán* Aladár képviselővel ma a függetlenségi párt hivatalos lapjában megiratja, hogy: *ma már egészen bizonyos dolog, hogy az új választói jog plurális lesz*.

Ezt a megdöbbentő, de egyáltalán meg nem lepő vallomást követi egy másik, nem kevésbé szenzációs és pedig az, hogy: *az új választói jognak az a követelménye, hogy minden választó saját anyanyelvén írni, olvasni képes legyen*. Ami röviden annyit jelent, hogy az értelmiségi cenzus nem a magyar nyelv lesz egyedül, hanem a német, szerb, oláh és tót is. A koalíció a választói reformtól félti a jövő parlamentjének nemzeti karakterét. És ezt nem úgy oldja meg, hogy a magyar nyelv legyen a választói jogosultság főfeltétele, hanem úgy, hogy behozza a belga pluralitást.

Katolikus autonómia és egyébek.

Mindezen kívül *Wekerle* jelentést fog tenni az adóreformról, a már megszavazott végrehajtási novelláról, a jövő évi költségvetésről, a delegációk egybehívásáról és a — *katolikus autonómia*ról. Ez az utóbbi a legfontosabbak egyike a miniszterelnök előterjesztései közül. A néppárt több mint egy évtized óta hiába követelte az autonómiát. Most megkapja. *Apponyi* ígérte neki és a közoktatásügyi miniszter nagyon ragaszkodik ahhoz, hogy beváltsa ígéreteit. Már tudniillik azokat, amelyeket a néppártnak tett.

A félhivatalos kommuniké.

A *Bud. Tud.* jelenti: *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma reggel elutazott *Ischlbe*, ahová este érkezik meg. A miniszterelnököt holnap délelőtt ő felsége külön kihallgatáson fogja fogadni.

A nyiregyházi Köpenick

A káplár ur kvartélyt oszál.

Beosapta a máriapócsi főbíró.

Megirtuk mai számunkban, hogy egy ismeretlen tolvaj furfangos módon bejutott a nyiregyházi 14-ik huszárezred kaszárnyájába és az ötödik század kárára nagyobb lopást követett el. *Szabó István* — így nevezte magát a szélhámos tolvaj — mikor elvégezte kislejtését, magára vette a lopott egyenruhát és észrevétlenül kilopódzott az utcára.

A századparancsnokság feljelentésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított, amely eddig még eredménytelen maradt. *Szabó István* úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el, de csak egy napra. Másnap már, vasárnapra, újra előbukkant fényes egyenruhában, hogy megismételtesse a világhírré szert tett köpenieki kapitány kacagtató komédiáját.

Vasárnap este ugyanis egy huszárkáplár érkezett gyalogosan *Máriapócsra* és egyenesen *Tokár* György koresmájába tért be, ahol tudakozódott a főbíró lakása után. — A koresmárosnak feltűnt, hogy a káplár ur kardján nincs bojt, de ezen észrevétele csak később vált gyanúvá. A káplár az utmutatás után beállított *Vékey* György főbíróhoz és ott összeülvén sar-

kantyuját jelentette, hogy ő a *nyiregyházi 14. huszárezred kvartélyesinálója*. Az ezred egy-két nap múlva ideérkezik. Az ezredes holmija *Mátészalkán* maradt és ő egyelőre azért jött ide, hogy egy kocsit kérjen, amellyel a holmikat elhozza. De gyors fogatot adjanak, nem bánja, ha mindjárt husz koronába kerül is.

A főbíró gyorsan intézkedett a fogat iránt és *Czapár* János fogata néhány perc múlva a káplár ur rendelkezésére állt. Szívélyes bucsu után a huszár a kocsival elhajtattott. *Szabó István* az uton is egyre sürgette a kocsist, hogy siessen, mert elkésik. A lovak eszeveszettül rohantak *Mátészalka* felé. Mikor a községbe értek, már lehetett este tíz óra. A huszár egy házra mutatott, hogy az előtt álljon meg a kocsis. A kocsis engedelmeskedett és ekkor *Szabó* azt mondta, hogy itt várjon rá. A kocsis várt is egy jó óráig és mikor a huszár mégsem jött ki a házból, utána ment. Nagy meglepetésére a házbeliek nem tudtak semmit sem a huszárról, sem az ezredes holmijáról. A kocsis ezután nagy busan visszahajtott *Máriapócsra*, ahol esetét elmondta a főbíróknak.

A hír gyorsan elterjedt a faluban és akkorra már mindenki tudta, hogy a káplár ur egyszerű szélhámos. A rendőrség most keresi a rendkívül ügyes és furfangos köpenieki káplárt.

Merénylet a szultán ellen.

Törrel akarták meggyilkolni.

A padisah nagybeteg.

A közeli napok minden valószínűség szerint újabb súlyos válságba fogják sodorni Törökországot. Az ellenforradalom egyre jobban terjedni kezd, a nagy veszedelemmel azonban talán mégsem ez a körülmény fenyegeti a török birodalmat, mint inkább a *szultán közeli halála*. *Egy hivatalnok merényletet kísérelt meg a padisah ellen*. Ez a kísérlet nem sikerült ugyan, de ha sikerült volna is, csak siettetten volna a szultán halálát, a melynek bekövetkezése csak rövid idő kérdése. A szultánt ugyanis annyira megviselték a legutóbbi hetek eseményei, hogy *orvosai szélütéstől féltik*. A szultán halála pedig, különösen a trónöröklés rendezetlen volta miatt, újabb, az eddigiéknél is súlyosabb zavaroakat idézhet elő.

A merényletről és a szultán betegségről a következő táviratokat kaptuk:

London, augusztus 5. *Genf*ből táviratozzák: Egy ott lakó ifjú török táviratot kapott *Konstantinápolyból*, a mely azt mondja, hogy hétfőn éjjel egy kisebb rangú hivatalnok merényletet kísérelt meg a szultán ellen. A hivatalnok belopódzott az uralkodó hálszobájába és *törrel agyon akarta szurni a szultánt*, de a tör megcsu-

szott a szultán páncélingében és nem sértette meg, csak egy kék folt maradt a szultán testén. Azt hiszik, hogy a hivatalnokot megvesztegették. Kihalgatták és megmotozása alkalmával sok aranypénzt találtak nála.

Konstantinápoly, aug. 5. A szultán súlyos beteg és minden pillanatban várják a katasztrófát. Az orvosok attól tartanak, hogy a szultánt, akinek idegeit rendkívül megviselték az utóbbi napok, agyszélhűdés fogja érni.

A kiátkozott sósorszeszek.

Brázay, a kormány kedvence.

Följelentés a debreceni kereskedők ellen.

A debreczeni kereskedők bajban vannak. Feljelentette őket ugyanis egy fővárosi lapszerkesztő, mert *gyógy-sósorszeszt* hoznak forgalomba. A rendőrség e feljelentés folytán meg is indította az eljárást, mert a *gyógysósorszeszeknek* kereskedésükben való árulása tényleg tilos és egészségügyi kizárást képez.

A feljelentés előzménye az, hogy az utóbbi időben a debreczeni kereskedők nagyrésze is forgalomba hozta az ugynevezett „Brázay”-féle „Diana”, „Erdő”, „Menthol” stb.féle sósorszeszeket, ami által a gyógyszerészeket károsodás érte. A gyógyszerészek panasszal fordultak a belügyminiszterhez, aki aztán rendeletileg tiltotta az ugynevezett *gyógysósorszeszek* árulását, csupán a Brázay-félének kegyelmezett meg, azzal az indokolással, hogy oly sósorszeszek hozhatók kereskedők által forgalomba, amelyek csak szesz és só összetételéből állanak. A miniszter szigorú rendeletben hívta fel a rendőrhatalmokat, hogy a tilalom betartásán örködjenek.

A feljelentő szerkesztő nem hozott fel pozitív eseteket, hanem egyenesen *kihágással vádolja az összes debreczeni nagykereskedőket*, akik ellen a rendőrség meg is indította a kihágási eljárást.

A följelentés következtében a rendőrség természetesen nem járhat el más képp, a belügyminiszter tilalmas rendelethez azonban, igenis sok szó fér. Csodálatos volna a miniszter rendelete, hanem volna köztudomásu, hogy Brázay Zoltán kormánypárti képviselő. Ezt a minéműséget pedig okvetlenül honorálni kell és mivel nem lehet mindenkit főispánnak vagy közjegyzőnek megtenni, hát legalább a gyártmányát részesítik privilégiumban. A többi sósorszesz készítői pedig megérdemlik, hogy kisémmizték őket: mért nem igyekeztek ők is koalíciós képviselőkké választatni magukat. Akkor most nem sorozták őket a patikákba.

UJDONSÁGOK.

— **Aehrenthal a királynál.** Bécsből táviratozzák: *Aehrenthal* báró külügyminiszter e hó 11-én Bécsből Ischlbe utazik és az angol király látogatása alatt Ischlben marad.

— **Debreczen város adóforgalma.** A város közigazgatási bizottságának mai ülésén *Eisenmann* Oszkár helyettes pénzügyvizsgáló jelentést tett Debreczen város július havi adóforgalmáról. A jelentés szerint a múlt hónapban egyenes adóban befolyt 192.956 korona, hadmentességi díjban 398 kor., bélyegjövődékben 93.530 kor., jövedelmekben 29.995 kor., díjviselekben 2189 kor., dohányjövődékben 205.121 kor., határvámjövődékben 14.042 kor., fogyasztási és italadóban 25.833 korona.

— **A debreczeni püspökválasztás.** *Törökszentmiklósról* jelenti tudósítónk, hogy az ottani népes református egyházközség presbitériuma vasárnap tartotta püspökválasztó ülését. A presbitérium *Baltazár Dezső* dr. bősörményi esperesre adta hat szavazatát.

A polgári református egyháztanács — mint tudósítónk jelenti — július 26-án tartott püspökválasztó ülésén a maga egy szavazatát *Baltazár Dezső* dr. esperesre adta.

— **Debreczen és az államvasuti menetrend.** Közismert dolog, hogy az államvasutak menetrendjeik megállapításánál Debreczen érdekét mindig mellőzik. Emiatt a város közigazgatási bizottsága egyik legutóbbi ülésén feliratban fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve a minisztert Debreczen város érdekeinek figyelembe vételére és Debreczen közvetlen összeköttetési javítására. A miniszter ma érkezett leiratában értesíti a várost, hogy a menetrendek megállapításánál Debreczen érdekeire állandóan figyelemmel vannak. A közigazgatási bizottság mai ülésén a leiratot tudomásul vette, nem azért, mintha elismerte volna a miniszteri válasz meggyőző igazságát, hanem azért, mert egyebet nem tehetett.

— **A sérthetetlen porosz herceg** *Strassburgból* táviratozzák: két helybeli lap a „*Strassburger Burgerzeitung*” és a „*Strassburger Post*” azt irták *Agost Vilmos* porosz herceg, a német császár harmadik fiának doktori vizsgájáról, hogy a hercegnek „pecha” volt és több kérdésre nem tudott felelni. Az ügyészség most a két lapot e közlemények miatt porbe fogja. A vádindítvány kiemeli, hogy a lapok miatt már azért is pórt kellett indítani, mert: „a herceg bár a hozzá intezett kérdések rendkívül szigorúak és nehezettek voltak, kivételesen jól felelt azokra.”

— **Ujabb botrányok a debreczeni piacon.** A rendőrség erőlyes intézkedései dacára egyre szállítják a kofák a debreczeni piacra az éretlen gyümölcsöket. Ma délelőtt *K. Szalay Béla* dr. kerületi orvos egy rendőrfogalmazóval, rendőrbiztossal váratlanul megjelent a gyümölcs piacokon és ott vizsgálatot tartott. *Hatvan kofaasszonynál találtak éretlen és az egészségre veszedelmesen ártalmas gyümölcsöket*, amelyeket az utolsó sze-

mig elkobozták. Az elkobzott gyümölcsök értéke a 300 koronát is meghaladja. A rendőrség a vakmerő kofaasszonyok ellen megindította a kihágási eljárást.

— **Egy debreczeni szabadságharcos halála.** Ugyiszólván az egész város ismerté *Kovács Danielt*, a városi adóhivatal öreg végrehajtóját, aki résztvett a nyegvennyolcas szabadságharcban. Később pedig az 1866-iki csatában. Könygrätz után hazakerült és a városnál kapott alkalmazást, ahol tavalyig dolgozott. Ekkor nyugdíjba ment. Az öreg honvéd ma délután *hirtelen meghalt*, szívszélhűdés érte. Holnap, csütörtökön fogják az öreg harcost a *Lorántffy utcai lakásáról* eltemetni.

— **A kamarák és a végrehajtási törvény.** A kereskedelmi és iparkamarák közös feltárjlesztéssel fordulnak a kereskedelmi miniszterhez, hogy a végrehajtási törvény kihirdetését és ezzel életbe lépését legalább egy évre halassza el. Indokolják a kamarák e lépésüket azzal a zavarral és nyugtalansággal, mely a hitelezők és adósok körében előállt s melyből jelentékeny kára származik a kereskedelemnek. A kamarák közös küldöttsége holnap csütörtökön tiszteleg az ügyben *Szte Rényi József* államtitkárnál. A debreczeni kamara részéről *Szabó Kálmán* elnök és *Szávay Gyula* titkár vesznek részt a küldöttségben. Ugyancsak holnap a budapesti kamara tanácskozó termében értekezlet tartanak a kamarák a kormány ama terve tárgyában, hogy nagy államsegéllyel borközpontokat létesítsen azzal szabályozza a borkivitel. Az értekezleten a kamarák képviselői és tekintélyes borkereskedők vesznek részt.

— **Vér a tarlón.** Monostorpályiból jelenti tudósítónk: *Ugi Rácz János* munkás cséplés közben leesett a cséplőgépről dobjáról és a mellét összezsuzta, sőt a rettenetes eséstől beszédképességét is elvesztette. A szerencsétlenül járt munkást a debreczeni közkórházban gyógykezelik. — Debreczenben is szerencsétlenség történt ma cséplés közben. *Nagy Lajos* gazdasági munkás leesett a cséplőgépről és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy folyton vért hány. *Nagy Lajos* aligha marad életben.

— **Elfogott zsebtolvajok.** A debreczeni vásárra ugyancsak szép számmal érkeztek zsebtolvajok. A rendőrség emberei azonban résen vannak és forra összefogdoszták a városok rémeit. Eddig tizenegy zsebmetsző ül a rendőrségi zárkában, a többek között *Sárkány Lajos* és *Koarta János*, akik nemrég töltötték ki fogházbüntetésüket.

— **Nagy kitüntetés** érte *Kun István* gyógyszerészt a *Matild crém* közismert gyártóját, ugyanis: *Amália*, Portugália ragyogó szépségű királynője, sajátkezű aláírásával egy elismerő levelet küldött neki, mint ki *Cosmeticus* szereit 10 év óta használja. Az eredeti levél fényképe a napokban elkészül s *Tóth Béla* gyógyszerész ur kirakatában közszemlére lesz kitéve.

— **Köszönetnyilvánítás.** A vasuti dalkör „*Jó Szív*”-asztaltársaság vezetősége és az augusztus hó 2-án lezajlott műkedvelő előadás rendezősége ezúton mond hálás köszönetet szeretett elnökönek, *Lenécy István* urnak azon fáradhatatlan szorgalmáért és fáradozásáért, melylyel a nemes és jótékony cél elérésében vezette, igazgatta és diadalra vezette.

A híres Dreyfus ügy. A Liffa Bioskop színház, esütörtökön, augusztus 6 és péntek augusztus 7-iki, teljesen új és itt még nem látott gazdag műsorának szenzációja. Ritkán kellett olyan feltűnést, mint annak idején a Dreyfus ügy, amelyet az egész világ olvasott nagy érdeklődéssel, mi ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy ezen szenzációk ügyét élethű mozgóképekben bemutathatjuk, amely Párisban a helyszínen több beavatott személy közreműködése mellett felvétel. A műsor többi sáma is csupa kitűnő újdonságokból van összeválogatva. Kiemelendő képek még: *A határ kő* című (nagyhatású dráma az élethől merítve.) *Francia tiszték lovagló iskolája.* (Saururban.) Ez a kép a világ legüdvösebb lovasságát mutatja be, gyakorlatozás közben. Remek természetes felvétel. E képre különösen felhívjuk a sport kedvelő közönség figyelmét. És azonkívül még néhány gyönyörű színezett képek kerülnek bemutatásra. A n. é. közönség szíves figyelmébe A Liffa Bioskop az egyedüli, mely a m. kir. kormány által a kinematográf terén elért sikereit ezüst éremmel lett kitüntetve. Vállalatunknak több helyen állandó színháza van, több mint 2.600.000 egyén által, közülük magas és legmagasabb személyiségek által látogatott és ezeknél nagy sikert ért el. Ezért tehát a helybeli intelligens műértő közönségre is spellálunk. Kérjük művállalatunkat rövid itt tartózkodásunk ideje alatt számos megjelenésével megismeretni. 15 tagból álló kitűnő zenekar. Minden két napban új műsor. Az előadások tartama 1 és fél óra. Helvárak új beosztása: Számozott ülőhely 80 fillér, I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér. Tisztelettel Liffa E. és fiai.

Érdekes és változatos az a sok szép kép, amely Letzter József műtermék kirakataiban látható és naponta újabb felvételek kiállításával az érdeklődők szórakozásul szolgál.

Tanuló fizetéssel felvétetik Letzter József műtermében.

Az újja alakított Rákóczy kávéház ünnepélyes megnyitása Csütörtökön este lesz. A megnyitásra tisztelt vendégeimet és barátaimat ez uton is meghívom Tisztelettel Lévy Izsó a Rákóczy kávéház tulajdonosa.

Gyakornokul felvétetik 16 ik életévét betöltött intelligens fiatal ember Letzter József fényképészeti és festészeti műtermében A szabad kézi rajzban jártassággal bíró előnyben részesül.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Othello. Az Uranus színház igazgatósága ismét kitétt magáért. Tegnap este a remek műsor keretében bemutatta Shakespeare Othellóját, e világhírű, örökbecsű színművet. A kifogástalan pompás képet látva, mindenki rögtön felismerte a veincei mért s megelevenedett előtte a színházban látott Othello előadása. A kép magában foglalja e színmű összes jeleneteit s párisi nagy hírű színészek előadását produkálja. Nagyon sikerült volt a tegnapi műsor Felfordult világ című képe is. Az a sok vidám bohóság, mely ebben a képben történik, állandó harsogó nevetésben tartotta a közönséget. Szenzáció számba ment a londoni olimpiai versenyekről készült kép bemutatása is. Általában nagy tetszéssel fogadta a közönség a műsor minden egyes számát s alig tudott betelni a pompás képek nézésével. A mai műsor ugyanaz, mint a tegnapi, a követ-

kező: 1. **A Londoni Olympia verseny.** (Eredeti helyszíni felvétel) 2. A nyomor hatása. (Mozgó életkép.) 3. Színésznek akart lenni. (Amerikai Bohózat) 4. Virág-árus leány. (Amerikai szenzáció) 5. **Bébé és a hü pajtása.** (Mozgó eredeti történet) 6. **Felfordult világ.** (Fenomenális történet) 7. **Othello.** (Shakespeare világhírű drámája, Páris leghíresebb színészei által lejátszva.) 8. Színházi botrány. (Sláger bohózat.) Előadás alatt kitűnő zenekar játszik. Műsorváltozás fenntartva. Helyjéért mint rendesen. Előadások kezdete este 8 és 9 órakor.

A következő újdonságok legközelebb kerülnek bemutatásra: A boszorkány leánya — Az öreg juhász. — Sztrájktrőf. — Telegráf jelek által megmentve és több itt még nem látott újdonság.

REGENY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

67. **Regény.** Csak sokára érhettem utól egy katlanforma völgyben, melyen túl már az erdő következett. Itt állt a leány egy bokor árnyékában és várt Vilmára

— Ugyan miért futsz úgy, mint a nyul, te kis szemfényvesztő?

— Megvan-e a virág? kiáltott a cigányleány teljes erejéből.

— Itt van még most is a kezemben. Olyan szolgálatot tettél nekem ezzel Tarna, a mit soha sem volnék képes eléggé meghálálni.

— Meghiszem azt, signora — de fogok is ám én azért lakolni. Olyat még nem látott a világ, mi én rám vár.

— Kivel — hogyan?

— Oh azt ne is kérdezze signora.

— De figyeljen most jól én rám, úgy lehet, ez életben soha se fogunk többé egymással beszélhetni, mert én nekem lakolnom kell. De nem félek és nem bánom, mert sajnálom és szeretem önt. Megmondom tehát, hogy a mint ön elájult, anyámat szőlőttem és ő elkísért jött. Ő már tudta, hogy mi ma ide jövünk, ketten bevittük önt a barlangba. Ő már akkor ott volt. Ő és anyám suttogva beszélgettek együtt, hogy én ne halljam, de azért minden szót megértettem. Oh signora, ha tudná, miről beszéltek! De mindent nem mondhatok el önnek, csak annyit, hogy anyám feddette őt... a miért valami illatszert nem jól alkalmazott s így az önre rosszul hatott, nem a kellő érvvel. Mert az gondatlanul alkalmazva örültt teszi az embert és pedig gyógyíthatatlanná... és ő úgy alkalmazta... nem szándékosan talán... mit tudom én, csakhogy úgy volt.

— Ugy-e bár érzett valami illatot a bokréta szalagján?

— Ime itt van, mutatá Vilma, az ékszeret felnyitva.

— Zárja be gyorsan és mihelyt hazáér, dobja a tüze. Anyám igen fedette őt, hogy miért alkalmazta így s kivett egy börtökből egy virágot, mely még jóformán meg sem hervadt ugyanazt, mely önnek kezében van lopva rám pillantott, hogy nem létem-e, én úgy tettem, mint ha vérző lábaimat gyógyíthatnám s oda se figyeltem.

— Ha ezt alkalmaznánk, mondá anyám, azonnal jobban lenne egészen s csak azután kellene újból az illattal kezdeni, de úgy keverve, mint azt ön a hájára használja. Azonban ő ezt a tervet nem akarta elfogadni, tagadta, hogy úgy használva, a mint ő alkalmazta, örültséget okoz s így nem is engedte a virágot használni.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Készlet az 5. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908 augusztus 4

Készlet 5 10 magasabb, határidők engedők.

1908. októberi buza	11.16. 17
1908. májusi buza	---
1909. áprilisi buza	11.49. 50
májusi roza	---
1908. októberi roza	9.27. 29
1909. áprilisi roza	9.61. 62
októberi zab	8.21. 22
1908. májusi zab	---
áprilisi zab	---
1909. májusi tengeri	7.27. 28
1908. júliai	---
1908. augusztusi tengeri	7.65. 66
1908. augusztusi repese	---

Dr. Horvát Sándor

ügyvéd
irodáját Hunyadi-utca 5. szám alatt
nyitotta meg.

Telefon 210. Teleton 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalat
Debreczen nagytrafik udvar.
Legolcsóbban és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Agazda közönség figyelmét felhívom

zsák és ponyva

kölosönző intézet mre,
hol is e szakmába vágó összes áruk
a legjutányosabb árakban beszerezhetők

Bergel Dániel

zsák és ponyva intézete
Debreczen, Piacz-utoza 66. sz.

Rose Dezső

ékszerész
Debreczen, Piacz-u. 55.
(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
**Mennyasszonyi kelengye
 szőnyeg és divatruház.**
 Fürdő köpenyek, uszó ruhák, Gyapju
 és Pelsőch utazó Plaidok
nagy raktára!

Páratlan rekord a világításnál!

Modern világítás minden átalakítás nélkül! Bárki
 azonnal felszerelheti! **Lefelé égő, invert, gázizzófény-
 égő, komplett, hosszabított csővel, égővel, izzóharis-
 nyával, recézett kristály üveggel csak 6 korona da-
 rabjal!** Brillians világítás! Tartós harisnya! Elegáns
 kivitel! 5 darabon felüli rendelésnél darabonként 50
 fillérrel olcsóbb! Rendelmények lelkiismeretesen és
 utánvétel mellett eszközöltnék.

Markovits Manó
 Budapest, VII., Sip-utca 17. — Telefon 101-28.

LÁSZLÓ ZSIGMOND

állatorvosi-rendelő

irodája
 nagy és kis állatok részére
Gsapó-utca 30. sz.
 Telefon 558. szám.

1402/1908 v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V.
 799/2—1908. számú végzése folytán köz-
 hírré tétetik, miszerint Gald Emil részére,
 Balogh Ferencz, Molnár Julianna, Vertesi
 Istvánné és özv. Erdődy Mihályné debre-
 czeni lakosoktól 740 korona tőke, ennek
 1900 évi január hó 1. napjától számított
 5% kamatai és eddig összesen 964 kor.
 40 fillér perköltés erejéig 1908. évi feb-
 ruár hó 29-én bíróságilag lefoglalt és 3700
 koronára becsült tehének, ökrök, sertések
 és téglából álló ingóságok **1908. évi
 augusztus hó 29-én délelőtt 8 órakor**
 kezdetét veendő és Vervölgy pusztán foly-
 tatólag 1908. augusztus 29. napján délután
 4 órakor Guton, folytatólag Ujföldön szo-
 boszlói országot mellett és végül az Uj-
 földön özv. Erdődy tanyáján megtar-
 tando nyilvános birói árverésen, a legtöb-
 bet ígérőnek azonnali készpénz fizetés
 mellett szükség esetén becsáron alul is
 elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi július hó 20.

Oláh Géza birói kiküldött.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-
 szére legelőnyösebben és a legnagyobb
 szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építészeti és
 (Piac-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, terveze-
 tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-
 nul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
 Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamossági
 cikkek és
 mindennemű
 alkat-részek
 állandó raktára.
 Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket min-
 dennemű mechanikai készülékek javítását, vas-
 és fémesztergályozást, zománczolást, nikkellezést
 és az összes e szakmába vágó munkákat szak-
 szerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,
 Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli
 Vállalata az Egyesült Villamossági
 és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piac utca
 77. sz. az udvarban.

Telefon sz 567. Telefon sz. 567.
 A modern electrotechnika minden
 e szakmába vágó munkálataival
 foglalkozik, — lakások, üzletek,
 kastélyok, gyárak, műhelyek és
 egyéb helyiségek Villanyvilági-
 tási és Erőátviteli berendezéseit
 a legmegbízhatóbban, a legna-
 gyobb szakszerűséggel és igen
 jutányos árban készíti.
 Tervezetek és költségvetés dij-
 talan.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piac-utca 42.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ága-
 zataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat,
 nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
 nyújt bekebelezés mellett földbirto-
 kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
 Atvesz tőzsdei megbízásokat.

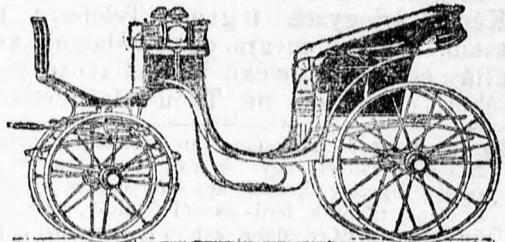
Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
 (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
 ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Fábián László

kocsigyára
 DEBRECZEN, Hatvan-utca 61. szám.
 Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit.
 Régi kocsikat ujakra becsérel. Jó karban levő
 javított kocsik mindig raktáron vannak
 Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes
 árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hajdusági
 Bajuszpedrő

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különle-
 gesség a bajusz nevesztő-
 sére és ápolására, mely meg
 nem avasodó zsírmentes
 növényi balzsamos anya-
 gokból készül.

Hatása gyors és biztos
 Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán
 csak 8 doboz küldetik 2
 kor. 15 fillér, bérmentve
 utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszarva” gyógyszerár.
 Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel be-
 rendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitűnő minőségű
 cserépei: az összes debreczeni fakeskedésekben kaphatók, hol min-
 denkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Figyelem! Villamos világitást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamosesengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását ugy helyben, mint vidéken legutányosabbban eszközöl.

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világitás és erőátvitelnél, csatlakozó vezeték is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegekre. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fütyőnyre vagy újkör, kóp és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csemege szállított korai termes, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

Tüzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsiaként, önként és felvágva kicsiben és nagyban kapható Hegedűs Emilnél Miklósi-utca 7. szám.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pinche és melék helyiségekkel 1908. november 2. től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Mész oltott, szűrött és darabos méz. Élesdi legolcsóbban lehet kapni Kocsis Jánosnál Czegléd-utca.

Eladó jövedelmező sarokház, Piaczhoz közel. (Rákóczy) Meszena utca 2.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Házmester felvétetik József király herceg-u. 32. szám alá.

Molnár tanoncok felvétetnek czim a kiadóhivatalban.

Egy petroleumos stauder üzletbe való eladó Peterfia u. 76.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Egy különbejártú csinosan butorozott utcái szoba kiadó. Czim a kiadóba.

Óndódon Veréb dűlőben, 36 hold föld tanyával, azonnal kiadó. — Értekezhetni Piacz-utca 17.

Boros hordók használt, jókarban levők kaphatók Nyugoti-utca 34.

12-14 éves fiúk felvétetnek a kiadóba.

Kiadó vagy eladó házak H. Böszörményben. Egy 3 s. obás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szoba, közel a piaczhoz Hold utcán, — továbbá az iskola utcán, újonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négyzetméter udvarával szabad kézből eladó, vagy már folyó évi szeptember 1. től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Heledik realista a két havi szünetre nevelő vagy irodai munkálatokra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legövidebb idő alatt megzúnt mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és tündévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főpiacz 31, a városházzal szemben.

Előre haladott idény miatt

mélyen leszállított árak

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-u. 43. sz.

Dus választék a legdivatosabb

nap- és ernyőkben.

Izléses kivitel

Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.

Javítások és átalakítások gyorsan, és olcsón eszközölhetnek.

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illathoz

1-2-3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonlószerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszervu” gyógyszerháza.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.**

Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedeje idült hú utjama, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatraküld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogoriákban és vendéglőkben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kűrtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók. Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” házi szappana.

Nyomatott: Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.